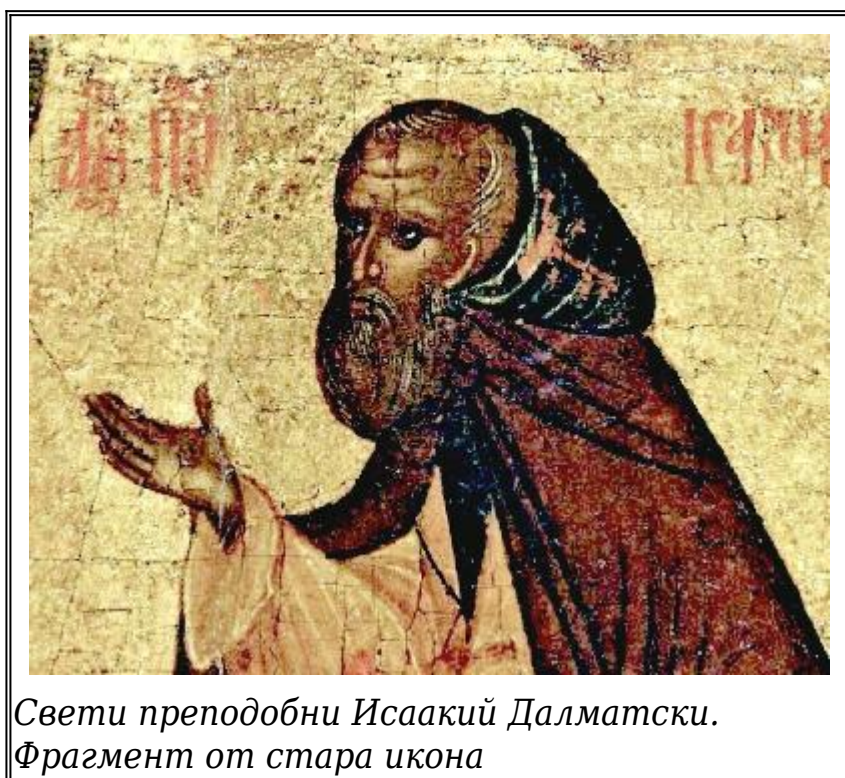

Вяра

12.06 по еретическия, †30 май по православния календар - Св. преподобни Исакий Далматски, Изповедник

Житие на преподобния наш отец Исаакий Изповедник (IV в.)

*Свети преподобни Исаакий Далматски.
Фрагмент от стара икона*

Скоро след намирането на пречестния и животворящ Кръст на нашия Господ Иисус Христос, по време на царуването на Константин Велики, вселукавия змей и многоглавия враг и ненавистник на християнския род - и най-вече - на Самия Христос, нашия Спасител, противникът на светата вяра, бидейки изпълнен с коварство и злоба, внесъл голям смут в Църквата Божия, а именно: той внушил на нечестивия и беззаконен император Валент да стане защитник на Ариевата ерес и да съдейства за нейното разпространение. Този нечестив император повдигнал гонение срещу правоверните

християни; заповядал да затворят светите храмове, за да не се извършват в тях обичайните божествени жертви, други превърнал в конюшни, а някои от тях разрушил до основи. Това гонение продължило дълго време. И тогава настанал голям плач и скръб сред християните, които денем и нощем се молели на Господа, умолявайки Го да се смили над Своята свята Църква и да извърши Своя праведен съд над нечестивия цар. Това време било подобно на апостолското време, когато цар Ирод “тури ръка на някои от църквата, за да им стори зло”.

След известно време, за да защити Църквата Си, Бог въздигнал Своя раб - монаха Исаакий, подобно на това - както в древност въздигна пророк Даниил, за да защити невинната Сусана. Блаженият Исаакий най-напред се подвизавал в източната пустиня, подражавайки на свети пророк Илия, и водейки ангелоподобен живот. Като узнал за гонението, което арианите повдигнали срещу Божиата Църква, като узнал, че и царят съдейства за разпространението на ереста, той се изпълнил с голяма скръб. Тогава оставил пустинята и дошъл в Константинопол, за да утвърждава вярващите в благочестието. А словото му било подобно на горяща свещ, Дух Божий почивал върху него и небесна благодат го осиявала. Като видял с очите какви големи скърби и притеснения търпят вярващите от зловерния цар и от неговите единомишленици, той се молел на Бога - да погледне от висотата на Своя престол към невинно преследваните и да им яви Своята милост, а гордостта на гонителите да смири. Бог, Който някога чул Своя угодник Моисей, когато се молел за своите хора, намиращи се в беда, чул сега и Своя раб Исаакий и повдигнал срещу нечестивия цар Валент варварите. Варварите, които по това време живеели до река Дунав, събрали всичките си пълчища и тръгнали на война срещу гърците. Те вече били завладели Тракия и се приближавали към Константинопол. Цар Валент трябвало да събере войска, за да отиде да се бие с враговете.

Но тогава с царя се случило това, което някога станало със Саул, израилския цар и враг на Давид. Саул не се върнал от бойното поле, съгласно пророчеството на свети Самуил, тъй като прогневил Бога.

Веднъж, когато Валент излизал с войските си от Константинопол, блажени Исаакий застанал пред него и със силен глас възкликнал:

- Царю! Отвори храмовете за правоверните и тогава Господ ще бъде с тебе в твоя път!

Но царят не му отговорил, презирайки го и гледайки на него като на прост и безумен човек. Като не придал никакво значение на неговите думи, той продължил по пътя си.

На следващото утро блаженият старец отново се приближил към царя и пак му казал:

- Отвори, царю, храмовете за правоверните, и тогава войната ще завърши благополучно за теб! Ти ще победиш враговете си и ще се върнеш в дома си с мир и в добро здраве.

Царят, като се впечатлил този път от думите: “в мир и в добро здраве”, пожелал да отвори църковните двери и да върне храмовете на правоверните, и дори започнал вече да се съветва за това със своите велможи. Но един от военачалниците, който се придържал към арианското злочестие, посъветвал царя да не се вслушва в думите на монаха, а позорно да го прогони от себе си. И така царят заповядал да набият стареца и поругавайки се над него, го изгонил.

И на третия ден блаженият старец отново се приближил до царя. Като хванал юздата на коня, върху който той стоял, Исаакий започнал още по-усърдно да моли и увещава царя да отвори храмовете и му възвестил, че в противен случай го

очаква Божият съд.

Случило се, че до това място имало дълбока пропаст, на дъното на която се намирало блато, обрасло с големи тръни. Когато в блатото паднел някакъв див звяр, той вече не можел по никакъв начин да излезе оттук и загивал. Царят заповядал да хвърлят Исаакий в това блато, като мислел, че той ще загине.

Но свети Исаакий бил пазен от Божията десница и не претърпял никаква вреда от хвърлянето си в пропастта. Той не се наранил от тръните, нито потънал в блатото. Свети Исаакий лежал върху тръните като на мека постеля, хвалейки и благодарейки на Бога дотогава, докато се явили трима светли мъже, които го извлекли здрав и напълно невредим от блатото и го оставили на сухо място. После те станали невидими.

Тогава преподобни Исаакий разбрал, че Сам Господ е изпратил Своите ангели, за да го извадят от пропастта. Като паднал на колене, той благодарил на своя Спасител за това, че Той се грижи за Своите раби и не оставя никого от тези, които Му се боят и се уповават на Него.

След като дълго време се молил и се укрепил със Светия Дух, Исаакий станал и тръгнал по един пряк път. Като настигнал царя, той се спрял на пътя му. А царят, виждайки светията, твърде много се изплашил и от страх и удивление не знаел какво да каже. Тогава светият с дръзновение му казал:

- Ето - ти искаше да ме погубиш в блатото, но Господ ме запази жив и изпрати при мене Своите ангели, които ме извадиха от пропастта. А ти ме послушай, царю! Отвори храмовете за правоверните. Тогава ще победиш враговете си и ще се върнеш със слава. Но ако не ме послушаш, тогава няма да се върнеш от бойното поле, а ще загинеш там!

Царят бил поразен от смелостта на монаха и от лицето му, което било цялото осияно от светлина, но въпреки това не го послушал, тъй като неговото сърце било ожесточено и отчуждено от Бога. Той заповядал на двама свои сановници - Сатурнин и Виктор - да хвърлят блажения в тъмницата, като им казал:

- Задръжте този досаден старец, докато се върна и го накажа за неговото безсрамие и дързост.

А преподобни Исаакий, бидейки преизпълнен с благодатта на Светия Дух, пламнал от още по-голяма ревност (както някога пророк Михей - срещу израилския цар Ахав и гръмогласно извикал към Валент:

- "Ако се върнеш смирено", то знай, че "не Господ е говорил чрез мене"! Казвам ти, че ти не ще победиш варварите, но ще побегнеш от тях, а те ще те пленят и ти жив ще бъдеш изгорен с огън.

Разгневен от тия думи, царят заминал на път, а светият бил отведен в тъмницата.

Между това гърците влезли в сражение с варварите. Битката била извънредно жестока и по Божие допущение победили варварите, както предрекъл и свети Исаакий. Много от гърците паднали, поразени от меч. Валент бил ранен и като нямал вече сили да се бие с враговете, тръгнал да бяга. А варварите преследвали гръцките воители и ги покосявали като трева. Те вече настигали и самия цар, който бягал само с един от своите съветници - военачалника арианин, който го бил посъветвал да не се вслушва в думите на Исаакий. Като се приближил до едно селище, той видял някакъв плевник, в който имало слама. Тъй като конят му бил вече уморен, той слязъл от него и се скрил в плевника, заедно със своя съветник. Но не се укривал от възмездяващата Божия ръка.

Барварите, които го преследвали, стигнали до това селище и като разбрали, че в плевника се крият някакви гърци, го запалили от всички страни и го изгорили до основи. Така загинал този окаян цар и неговият зъл съветник.

След това сражение гръцката войска се отправила да посрещне римския император Грациан, който идвал на помощ на гърците. Като дошъл в гръцките земи, Грациан избрал за цар на гърците Теодосий, наричан Велики. Теодосий събрал воините, отправил се срещу варварите, победил ги и ги прогонил и триумфално се върнал в Константинопол като победител.

Междувременно някои от гръцките войници, които не знаели още за гибелта на Валент, отишли при преподобни Исаакий в тъмницата и му казали:

- Приготви се да дадеш отговор, защото в скоро време царят ще се върне от бойното поле и ще те подложи на разпит и мъчения.

Но светият им отвърнал:

- Минаха вече седем дни, откакто долових смрадта от изгорелите му кости. Защото, както казах още преди това, той беше изгорен.

Като чули тези думи, войниците били обхванати от голям страх. И действително - скоро дошло известието за гибелта на Валент. След това свети Исаакий бил освободен от тъмницата и всички започнали да го почитат като Божий пророк.

Когато в града тържествено влязъл Теодосий, споменатите по-горе велможи Сатурнин и Виктор му разказали всичко за преподобни Исаакий. Те разказали на царя за неговата смелост и за пророчеството му. Царят, като се изпълнил с почит към този мъж, заповядал с почести да го доведат при

него и му се поклонил, като на Божий угодник. После той помолил преподобния да се помоли на Бога за него и за цялото му царство. А преподобният поучил царя, като го увещавал да живее в благочестие, да възвърне мира в Църквата и да утеши гонените. Царят послушал светията и направил така, както му казал той: прогонил арианите от Константинопол, на което вярващите твърде много се зарадвали.

А блажени Исаакий, като благодарил на Бога за всичко, имал намерение вече да се върне в пустинята и да се подвизава там. Но Сатурнин и Виктор помолили преподобния да не си отива от царския град, но да живее при тях и да помага със своите молитви и учение на християните. Светият се съгласил да изпълни молбата им.

В това време между Сатурнин и Виктор възникнал спор, тъй като всеки от тях желаел преподобният да се засели в неговия дом. Като узнал причината за техния спор, светият казал, като се обърнал към тях:

- Чеда! Аз виждам вашата любов към мен. Но тъй като вие имате желание да приютите мен смирения, то ще ви кажа - аз ще остана във всичките дни на живота си при този, който пръв ми построи дом.

И така - и двамата се заели бързо да построят дом за Божия угодник.

Сатурнин имал до града едно много красиво място, което било твърде подходящо за монашеско общежитие. На това място той побързал да построи обител за Божия угодник. Преподобни Исаакий се поселил тук. Също и Виктор построи красиво жилище за светия и много съжалявал, че Сатурнин успял да го изпревари. Като дошъл при преподобния, той започнал настойчиво да го моли да се пресели в обителта, която му построи той. Но преподобният останал да се

подвизава в обителта на Сатурнин, въпреки че от време на време отивал и при Виктор и оставал при него по няколко дена, тъй като не желаел да го огорчава.

Между това, при преподобния започнали да се събират мнозина, които желаели да се подвизават заедно с него в монашеските трудове. Затова бил построен голям манастир със средствата на боголюбивите мъже Сатурнин и Виктор. Преподобният станал наставник и игумен на голямо братство монаси, а също бил полезен учител и на миряните, като чрез своето слово и чрез примера на добродетелния си живот ръководел всички по пътя на спасението. Преподобният бил много милостив към бедните, така че, ако се случело да няма в себе си нищо, което да може да даде на някой нуждаещ се, свалял от себе си своята дреха и я давал. Светият извършил и още много други богоугодни дела. Накрая, когато вече достигнал дълбока старост, приближил часът на смъртта му. Свети Исаакий събрал при себе си цялото братство и наставил братята с душеполезни беседи. След това той им поставил за игумен един честен мъж, който имал свят живот, на име Далмат, по чието име впоследствие и обителта започнала да се нарича Далматска.

След като се потрудил и извършил много богоугодни дела, преподобни Исаакий се преселил при Господа във вечния покой. На неговото погребение се събрал целият град. Честното му тяло било положено в храма на свети първомъченик Стефан. А светата му душа предстои пред престола на Пресветата Троица, сред множеството на светиите и на преподобните отци, и заедно с тях се моли за нас на Отца и Сина и Светия Дух, Единния Бог в Троица, Комуто се въздава слава во веки. Амин.

**Тропарь преподобным Исаакию, Далмату и Фавсту
Далматским**

глас 4

Бо́же оте́ц на́ших,/ творя́й прі́сно с на́ми по Твое́й крото́сти,/ не отста́ви ми́лость Твою́ от нас,/ но моли́твами их// в ми́ре упрáви живóт наш.

Перевод: *Боже отцов наших, всегда поступающий с нами по Твоей кротости, не удали милости Твоей от нас, но по их мольбам мирно жизнью нашей управляй.*

Кондак преподобному Исаакию Далматскому

глас 8

Яко уго́дник Бо́жий ве́рный,/ по Христóве Цѣ́ркви ре́вностию разже́гся,/ бразды́ Ва́лентовы удержа́в,/ проро́чески то́му о затворѣ́нии Цѣ́ркве па́губную смерть предрѣ́кл еси́, преподо́бне. // Те́мже прі́сно моли́ о нас, чту́щих тя, Исаа́кие преподо́бне.

(Като верен Божий угодник, разпалил се от ревност по Христовата Църква, си удържал Валентовата дързост, предрекъл му пророчески зла смърт заради затворените храмове. Затова непрестанно моли за нас, почитащите те, преподобни Исаакие.)

Кондак преподобным Исаакию, Далмату и Фавсту Далматским

глас 2

Пощѣ́нием возсия́вшия, я́ко светі́ла,/ и е́реси разврати́вшия ве́рою,/ пѣ́сньми Исаа́кия восхва́лим и с Далма́том Фа́вста,/ я́ко Христóвы уго́дники,// Того́ моля́щия о всех нас.

Перевод: *Пощением воссиявшие, как светила, и ереси ниспровергшие верой, молитвенными песнопениями прославим Исаакия и Далмата с Фавстом, как Христовых*

угодников, Его молящих обо всех нас.

ЧЕТЫ-МИНУТЫ

{{_LINK1_}}